

Protestantse Gemeente
Breda

S'Amen

Kerkblad van de Protestantse Gemeente Breda - 18e jaargang no. 4, Mei/Juni 2025

In dit nummer:

- Kliederkerk 25 mei
- In gesprek met: . . .
- Hemelvaart gospel viering
- Zomer avond zang
- "Raise me up" Pinksterdienst

Oecumenische Gospelviering
Hemelvaart 29 mei

S'Amen

Colofon:

S'Amen is het kerkblad van
de Protestantse Gemeente Breda

Kopijdatum:

dinsdag 17 juni 2025

Kopij sturen aan redactie:

samen@pknbreda.nl
Graag foto's los per e-mail versturen.
Groot formaat en een hoge resolutie.

Verschijningsdatum:

5 juli 2025

Richtlijnen kopij:

www.pknbreda.nl/samen

Redactie:

Leon Geschiere
Arne Goudriaan
Joyce Rijke
Suzanne Hoesen
Adriaan Niemantsverdriet

Kerkelijk bureau:

Mieke Frankfoorder-Boevé
Pottenbakkerstraat 51
4813 LB Breda
Tel.: 076-5146523
Email: ledenadministratie@pknbreda.nl

Website:

www.pknbreda.nl

Cover foto:

More Gospel Singers

Als u geen belangstelling heeft voor
S'Amen en het blad niet meer wilt
ontvangen, kunt u dit doorgeven aan
het kerkelijk bureau:
ledenadministratie@pknbreda.nl

Dit is een uitgave van De Zalige Zalm,
bureau voor geloofscommunicatie.

Druk:

Veldhuis Media, Meppel

De Protestantse Gemeente Breda

Lucaskerk

Tweeschaar 125
4822 AS Breda
Tel.: 076-542 24 33

Markuskerk

Hooghout 96
4817 ED Breda
Tel.: 076-514 00 80

Johanneskerk

Dreef 5
4813 ED Breda
Tel.: 076-521 05 45

Pastoresteam

Predikant:
ds T. van Prooijen
T 076-5423334
06-29283935
E ds.vanprooijen@pknbreda.nl

Kerkelijk medewerkers:
Thijske Fraanje
E t.fraanje@pknbreda.nl

Hanny den Ouden
T 06- 48549088
E h.denouden@pknbreda.nl

Vertrouwenspersoon:
Mevrouw Rani Kulik
E ranikulik@pknbreda.nl

Lenard Schouten
T 0634840499
E l.schouten@pknbreda.nl

Wat te doen bij overlijden! **Zie pagina 8**

Kerkenraad PGB

Email: scriba@pknbreda.nl

S'Amen

NL91 ABNA 0520 2278 67 t.n.v.
Prot. Gemeente Breda
o.v.v. "S'Amen"
(Richtbedrag: € 25,- per jaar)

Vrijwillige bijdrage

Collectebonnen

A. Vellen van 20 bonnen met een waarde van € 0,75 per bon, totaal dus
€ 15,00 per vel.
B. Vellen van 20 bonnen met een waarde van € 1,50 per bon, totaal dus
€ 30,00 per vel.
C. Vellen van 20 bonnen met een waarde van € 2,50 per bon, totaal dus
€ 50,00 per vel.
Bonnen kunnen besteld worden door overschrijven van € 15,00, € 30,00,
€ 50,00 (of een veelvoud daarvan) op bankrekening NL 91 ABNA 0520
2278 67 ten name van de Protestantse Gemeente te Breda (met
vermelding van de gewenste soort vellen)

Financiën

Protestantse Gemeente Breda:
ABN AMRO NL91 ABNA 0520 2278 67
Diaconie Protestantse Gemeente Breda:
ING bank NL89 INGB 0001 0708 50
ZWO groep Protestantse Gemeente Breda/Ginneken:
ING bank NL14 INGB 0001 5429 41

Meditatie

Dagen als een gebed

Sommige dagen voelen aan als een gebed. Er zijn dagen waarop je van 's morgens vroeg tot 's avonds laat doordrongen bent van het besef 'wat valt me veel goeds toe'. Dagen waarop er een grondtoon in je is van diepe vreugde om wat je geschonken wordt en je aldoor in je binnenste zegt: dank Je wel voor al dit goede, Wie of Wat je ook bent!

Op een bepaalde manier zijn dat 'gemakkelijke dagen'. Want evengoed zijn er dagen waarop je het voortdurend voelt schuren en schrijnen en je schreeuwend protest wilt aantekenen over het lot dat ons mensen overkomt en over wat mensen elkaar aandoen. Moeilijk door te komen dagen. Zeggen we van die dagen óók dat ze aanvoelen als een gebed? Wat is bidden eigenlijk?

In een essay dat ik onlangs las over bidden werd onderscheid gemaakt tussen twee soorten gebed: enerzijds het wilde bidden waarvan de ervaringen hierboven voorbeelden zijn, anderzijds het gecultiveerde bidden (Rozing, 2024). Gecultiveerd bidden gaat over wat doorgaans onder bidden wordt verstaan: het aanspreken van of contact zoeken met God in een kleine of grote rituele of liturgische setting in een intieme of publieke ruimte.

Gebogen hoofden, gevouwen handen, ingekeerde gezichten. Het kan me ontroeren als ik dat zie tijdens een kerkdienst: volwassen 'grote' mensen die we zijn, leggen hun leven in de handen van iemand die groter is dan wij. Gecultiveerd bidden is de bewuste adressering van God waarbij we gebruik maken van liturgische taal. Die taal helpt om ons in een traditie te zetten die mensen over tijden en plaatsen met elkaar verbindt.

Met het wilde bidden wordt het spontane bidden bedoeld op allerlei momenten tijdens een mensenleven. Momenten van diepe verwondering of verbijstering, verrukking of verontrusting. Altijd gaat het om intense ervaringen: er breekt iets van buiten op ons in of we breken uit onszelf los. Voor even of voor langere tijd komen we in een andere verhouding tot het leven te staan en ervaren we iets van het heilige.

Soms gebeurt dat als we staan aan een graf, oog in oog met de dood van een geliefd mens. Een afgerond of afgebroken leven, voor altijd opgenomen in de eeuwigheid, het Mysterie. Een intense ervaring van gemis en pijn. Schreeuw uit de diepte. Of we ervaren het aan het begin van een leven. In hoe we met schroom de ruimte betreden van een pasgeboren kind en de moeder. Hoe je voelt dat daar iets heel bijzonders is gebeurd. Een plek als het 'Heilige der Heiligen'.

We bidden op al die momenten tussen geboorte en dood

in waarin vreugde en verdriet elkaar raken. En waarin we, in gemeenschap of voor onszelf, uitdrukking geven aan wat leeft in de diepte van ons hart. Gericht naar een U, Jij, Gij, naar de Aanwezige. Het gebed haalt ons weg uit onszelf. Door het gebed zien we de wereld in de spiegel van het heilige. Dat is bevrijdend, verruimend, helend voor onze ziel. De Psalmen staan vol met deze zielsuitingen: onuitsprekelijke dankbaarheid en vreugde evenals onpeilbare angst en wanhoop staan naast elkaar. De moderne dichteres Maria de Groot verwoordde het zó:

Uit stilte klimmen mijn woorden naar U
langs ladders van licht
die U geworpen hebt
tot voor mijn voeten
dat ik niet zwijgen zou
dat ik zou spreken
dat ik zou zingen over U uit

langs ladders van licht
klimmen mijn woorden
zij schromen en raken
de kroon van uw taal
de glans van uw stem
te zijn waar U bent

ik word Jacob die droomt
ik ben Hanna die schreit
op haar vurige reis

Hanny den Ouden

Inhoudsopgave:

- 3 Meditatie
- 4 Actueel
- 7 In gesprek met ...
- 8 Algemeen Kerkelijk Nieuws
- 10 Diaconie
- 14 Rondom de wijkkerken
- 18 Jeugd
- 19 Vieringen

Actueel

Oecumenisch leerhuis in de Lucaskerk

Voor alle leerhuisactiviteiten geldt: iedereen is van harte welkom!

Het leerhuis wordt georganiseerd door: Parochiekern Bethlehem (Augustinusparochie) en de Protestantse Wijkgemeente in de Markuskerk en in de Lucaskerk in Breda.

Op 16 april hebben we in de Lucaskerk weer de jaarlijkse diaconale maaltijd gehouden. Een heel enthousiaste tandarts Amanda van stichting Straattandarts kwam ons over haar werk vertellen. Zij werkt een dag per week vrijwillig voor de stichting. Daar worden mensen die dakloos zijn en geen toegang hebben tot de reguliere tandarts geholpen om hun gebit weer op orde te krijgen. De tandarts zorgt er ook voor dat de mensen leren poetsen en hun tanden te stoken en ook probeert ze de mensen te leren op hun afspraak te komen en op tijd aanwezig te zijn.

De kosten voor de tandartsstoel en assistente worden door de gemeente Breda bekostigd. Maar een aantal zaken worden niet vergoed, zoals tandenborstels, tandpasta en tandenstokers. Die moeten komen uit vrijwillige bijdragen.

Onze diaconie steunt dit doel ook. Het was een geweldig verhaal en de aanwezigen waren duidelijk getroffen hierdoor. We haalden € 362 op voor dit goede doel.

Over de volgende leerhuisactiviteiten leest u meer in de volgende editie van S'amen.

Namens de werkgroep Leren en Ontmoeten,

Joyce Rijke

Creatief en verbonden: het Handwerkcafé in de Johanneskerk

Elke donderdagochtend verandert de Johanneskerk in Princenhage in een plek van creativiteit, rust en ontmoeting. Van 11:00 tot 14:00 uur is sinds begin april het Handwerkcafé geopend: een open inloop voor iedereen die wil haken, breien, borduren, naaien of gewoon zin heeft in een praatje met een kop koffie.

Je hoeft geen ervaren handwerker te zijn – iedereen is welkom, met of zonder eigen project. Er is ruimte voor advies, inspiratie of simpelweg samen bezig zijn. Materialen zijn deels aanwezig, zo zijn er naaimachines, brei- en haakspullen en ook veel restanten stof en garens.

Wat het extra bijzonder maakt: tijdens het Handwerkcafé is er nu ook een gezellige buurtlunch. Iedereen wordt uitgenodigd om iets mee te nemen en te delen – een salade, brood of wat lekkers. Samen eten versterkt de verbondenheid en zorgt voor mooie gesprekken aan tafel.

Het Handwerkcafé is een laagdrempelige manier om anderen te ontmoeten, creatief bezig te zijn en samen te genieten van wat de buurt te bieden heeft.

📍 Johanneskerk – Dreef 5, 4813 ED Breda

📅 **Elke donderdagochtend van 11:00 tot 14:00 uur**

Neem je handwerkproject mee – of alleen jezelf – en schuif gezellig aan!

Alleen zin in de buurtlunch om **12:00 uur**? Ook dan ben je van harte welkom!

Lenard Schouten

GOSPELDIENST OP HEMELVAARTSDAG

Donderdag 29 mei 2025 om 11:30 uur in de Grote Kerk Breda

Inloop vanaf 11.00 uur

Met medewerking van Gospelformatie More Gospel Singers

Liefde verbindt!

De oecumenische viering van het jaar!

Op Hemelvaartsdag, donderdag **29 mei**, is er voorafgaand aan Breda Jazz de traditionele gospeldienst in de Grote Kerk, georganiseerd door de Raad van Kerken. Dit jaar werkt Gospelformatie '**More Gospel Singers**' onder begeleiding van Ivo Stuivenberg mee aan deze dienst.

De More Gospel Singers zijn de absolute top in Nederland op het gebied van Black Gospel: opzwepende muziek van de ziel, uit het hart en met volle overgave gebracht. Deze muziek met de 'goede boodschap' is ontstaan op de katoenvelden van de zuidelijke staten van de VS. Als ambassadeur van de Black Gospel willen de More Gospel Singers in deze roerige moderne tijd een boodschap uitbrengen van vrede, verdraagzaamheid en liefde voor iedereen in deze wereld: "This little light of mine, I'm gonna let it shine".

Voorgangers: *Hans van der Meulen* (Evangelische Kerk Jefta)
Thijske Fraanje (Protestantse Gemeente Breda)
Freijkje van Gennip (Rooms Katholieke Kerk Breda)

Organist Grote Kerk : *Aart Bergwerff*

Meer informatie:

Hans van der Meulen (hans.meulen@gmail.com)

More Gospel Singers

ZOMERAVONDZANG

Dinsdag 3 juni, 19:30 - 21:00 uur

Thema: '**Uitzien naar Pinksteren**'

Johanneskerk, Dreef 5

Organist: *Martin Mans*

Algehele leiding: pastor *Thijske Fraanje*

Er worden weer vele bekende liederen gezongen uit diverse liedbundels.

Iedereen is welkom en de toegang gratis, maar uw bijdrage is welkom voor de Voedselbank Breda.

Na afloop staat de koffie klaar in het Kerkenhuis.

'YOU RAISE ME UP'

Zondag 8 juni om 10:30 uur vieren we Pinksteren samen buiten op het Kerkplein achter de Haagsemarkt in Princenhage.

Het wordt een muzikale dienst, met medewerking van het Dutch Christian Choir Roosendaal.

Het thema is: '**You raise me up**'. Wat betekent het om in onze tijd te leven in de Geest van Pinksteren? Iedereen van alle kerken Breda breed is van harte welkom!

... de hele familie Van Poppel

Moeder Natalie, vader Gert-Jan, dochter Ymke en zonen Jurre, Siem en Jens.

Over de Stichting CJK-Kampen die dit jaar 50 jaar bestaat. Op 10 mei is het jubileumfeest in café Boeimeer. Veel oud-leiding en bestuursleden komen feesten (70 man/vrouw) en gaan er een echte 'CJK-avond' van maken.

De hele familie is al jaren betrokken bij de stichting. Natalie het langste, zij ging als kind al mee vanaf haar 10de jaar. Vanaf haar 17 ging ze mee als groepsleiding. Ze stopte toen haar dochter Ymke werd geboren in 2008. Ymke is vanaf haar 8ste meegegaan op kamp en Jurre, Siem en Jens gingen mee vanaf hun 6de. Sinds die tijd gaat Natalie mee als lid van de keukenploeg. Gert-Jan is sinds 2006 verbonden aan de stichting als penningmeester, maar ging nooit mee op kamp. Hij zei daarover met een knipoog, de mooiste week van het jaar, het rijk alleen thuis.

De kinderen vinden het kamp de allerleukste week van het jaar. Als ik vraag wat is het leukste van het kamp, dan komen er heel veel dingen op tafel. De gala-avond op donderdag wordt genoemd. Dan kleden ze zich allemaal netjes aan, de haren gestyled en is het feest! Ook de spellen in de avond (bijvoorbeeld "Bloedhond" en "de geest van boer Jansen") zijn een succes. Bij één van de spellen zijn alle kinderen in het zwart gekleed en de leiding is in het wit. Je moet de leiding zoeken en als je die hebt moet je zorgen dat anderen die witte leiding niet zien. Daarom gaan ze met de hele groep op die persoon liggen om het wit af te dekken.

Het is 's avonds vroeger donker op het kamp, omdat de klok meteen aan het begin van het kamp een uur teruggezet wordt. Er is een winkeltje waar de kinderen snoep kunnen kopen. Daar is een foaienpot bij voor het goede doel, dat is al een paar jaar de stichting Opkikker, waar Joël Vergeer ambassadeur van is. Joël gaat ook mee op kamp als groepsleider. Vrijdagavond is de bonte avond met kampvuur en de oudsten, die dat jaar voor het laatst zijn, mogen dan zo lang ze willen bij het vuur blijven zitten. Er zijn meestal wel een paar kinderen die heimwee hebben, maar daarvoor heeft de leiding ook heimwee-pilletjes (tiktak). Er wordt heel veel buiten gespeeld op de kamplocatie en in het bos. De nachten zijn kort, maar worden naarmate de week vordert wel wat langer....

Het kamp is voor iedereen, maar er komen veel kinderen die een band hebben met de Protestantse kerk Breda. Het is ook bedoeld voor kinderen die niet op vakantie kunnen. De kosten worden zo laag mogelijk gehouden en als iemand het echt niet kan betalen dan wordt er ook wat geregeld zodat het kind wel mee kan.

Oorspronkelijk werden de kampen georganiseerd als afsluiting van het clubseizoen van jongeren in de kerk. Voorganger van het CJK is de GJC (Gereformeerde Jeugd Centrale). Tot 1966 was het voor clubs vanuit de Zandbergkerk en daarna ook vanuit de Pelgrimkerk. Vanaf 1975 is het juridisch overgegaan in een stichtingsvorm met een nieuwe naam: Stichting Christelijke Jeugdkampen (CJK).

Het doel van de stichting, wat het bestuur nog steeds als leidraad aanhoudt, is volgens de statuten van 1975:

"De Stichting heeft tot doel het stimuleren, begeleiden, organiseren en coördineren van recreatie en vormingsactiviteiten door middel van kampen voor Jeugd en Jongeren in de ruimste zin des woords."

Dat de band met de Protestantse Kerk nog steeds doorwerkt op het kamp is te merken aan het moment stil zijn voor de maaltijden. Elke avond is er ook een avondsluiting waar met de kinderen in gesprek wordt gegaan over verschillende thema's. Dat kunnen actuele ontwikkelingen zijn in de wereld, maar ook iets wat die dag is gebeurd.

De spullen van de stichting worden opgeslagen bij het transportbedrijf van de Familie Oldenburger. Ook het transport van de spullen naar de kamplocatie wordt door hen verzorgd. De bekende cartoonist Len Munnik maakt elk jaar een tekening bij het thema. Dit jaar is het: Elke dag feest! (zie tekening rechts bovenaan deze pagina, red.)

De familie Van Poppel kijkt alweer uit naar de eerste week van de schoolvakantie: dan begint de leukste week van het jaar weer!

Joyce Rijke

Algemeen kerkelijk nieuws

Wat te doen bij overlijden?

De uitvaartbegeleider zal zo snel mogelijk het tijdstip van de ceremonie en teraardebestelling of crematie willen vastleggen bij het uitvaartcentrum. Wanneer u betrokkenheid van een predikant of pastor wenst bij het afscheid, laat de uitvaartbegeleider dan eerst bellen met

een van de pastores van de Protestantse Gemeente Breda, zodat het tijdstip in goed overleg met hen vastgesteld kan worden: Thijske Fraanje (06-14762611), Hanny den Ouden (06-48549088) of Ton van Prooijen (06-29283935).

23 april 2025

Uit de (kleine) kerkenraad

Vandaag, nu ik een stukje voor S'amen schrijf, is de 40-dagen tijd voorbij en hebben we het Paasfeest mogen vieren. Als ik voor mezelf mag spreken: een inspirerende tijd van bezinning, vasten en met het feest van de Opstanding op Paasmorgen het opnieuw beginnen. Wat is er in deze periode veel gebeurd door de mensen die meer of wat minder actief participeren. Van paasgroeten tot zorgvuldige voorbereiding van de goede week, van de Jozefserie tot de liturgische bloemschikkingen, van de Harmonia, de Squad tot en met de cantorij. Dat maakt onze gemeente voor veel mensen de moeite waard. Laten we die inspiratie vasthouden en gebruiken ook in de wereld om ons heen.

Onze laatste kleine kerkenraad was op 27 maart jl. Zoals de meesten van u wel gehoord zullen hebben heeft de beroepingscommissie haar (eind)rapport aangeboden aan de kerkenraad. We hebben in de kleine kerkenraad, in een ingelaste grote kerkenraad en tenslotte op zondag 16 februari met de gemeente na de viering dit rapport besproken. We nemen unaniem de aanbeveling van de beroepingscommissie over. Dat betekent dat Thijske Fraanje haar aanstelling als pastor wordt uitgebreid tot een volledige weektaak voor onbepaalde tijd. Zij zal 1 september volledig beginnen. De kerkenraad ziet uit naar de verdere samenwerking en bedankt de beroepingscommissie voor het vele en zorgvuldige werk.

Een groot punt op de vergadering was alles rond de Verklaring Omtrent Gedrag (VOG). Paul rapporteerde uitgebreid hierover en gaf aan wat er nog moet gebeuren om dit goed te kunnen implementeren, ook voor onze vrijwilligers.

Nu Rani gestart is als vertrouwenspersoon is er ook een vertrouwenscommissie nodig. Mieke Frankfoorder en Ton van Prooijen zullen dat samen met Rani Kulik op zich nemen.

Ook willen we een gedragscode opstellen die past bij ons als kerk. Dit naast een meer uitgebreide privacyregeling. Paul en Andries nemen het voortouw hierbij.

Er waren nog een flink aantal andere punten maar die konden verder vlot worden afgewerkt.

Voordat ik afsluit wil ik nog wel even iedereen herinneren aan de volgende Grote Kerkenraad op **16 juni** in de Markuskerk, dit zijn openbare vergaderingen, wees dus welkom.

De vergadering werd afgesloten met het zingen van lied 422. Een lied met tekst die blijft inspireren:

Laat de woorden die we hoorden klinken in het hart.

Laat ze vruchten dragen alle, alle dagen door uw stille kracht.

Laat ons weten, nooit vergeten hoe U tot ons spreekt: sterker dan de machten zijn de zwakke krachten, vuur dat U ontsteekt.

Laat ons hopen, biddend hopen, dat de liefde wint.

Wil geloof ons geven dat door zo te leven hier Gods rijk begint.

Andries van der Vegt (vz)

Vrijwilligers gezocht

Wij zijn op zoek naar dames of heren, die het leuk vinden om een enkele keer in het jaar in de Markus- of de Lucaskerk aanwezig te zijn als oppas voor de allerkleinsten.

De ouders van deze kindjes willen ook graag van tijd tot tijd de kerkdienst bezoeken, en hoe fijn is het dat ze dat dan samen kunnen doen?

Afgesproken is dat er kinderopvang is op data dat er kindernevendienst samen met Next Level is; maar wij vinden het ook van belang dat de ouders met de hoogtijdagen de dienst bij kunnen wonen.

We hebben al een klein groepje vrijwilligers, maar het zou

heel goed zijn als we er nog enkele bij zouden krijgen. Dan is het voor niemand een te grote belasting en blijft het voor iedereen leuk.

De ouders zullen heel blij zijn!

Aanmelden: whupkens@live.nl

Namens het sectieteam, *Wilma Bondzio, Dick de Man en Victor Witter.*

Een leuke middag met de oecumenische gespreksgroep in de Lucaskerk

Elke maand komt op dinsdagmiddag tussen 14 en 16 uur de oecumenische gespreksgroep bij elkaar in de Lucaskerk. Er wordt dan een spreker uitgenodigd of er is een activiteit. In april zijn we bezig geweest met 'de huizen waarin je geboren en getogen bent'. Voor zover mogelijk hadden de twaalf deelnemers een foto meegebracht van hun ouderlijk huis en we zochten die huizen ook op met Google Streetview. Dat leidde tot verrassingen, zoals bij iemand die niet wist dat haar geboortehuis nog bestond. De foto's riepen allerlei herinneringen op en maakten nieuwe verhalen los die we niet van elkaar kenden: veel vrolijke verhalen vol kinderlijke pret en kattenkwaad, en soms ook heel verdrietige verhalen, zoals de bom van de Duitsers die neerkwam op het binnenschip waarop iemand woonde met haar ouders en broers en zusjes, en de gevolgen daarvan.

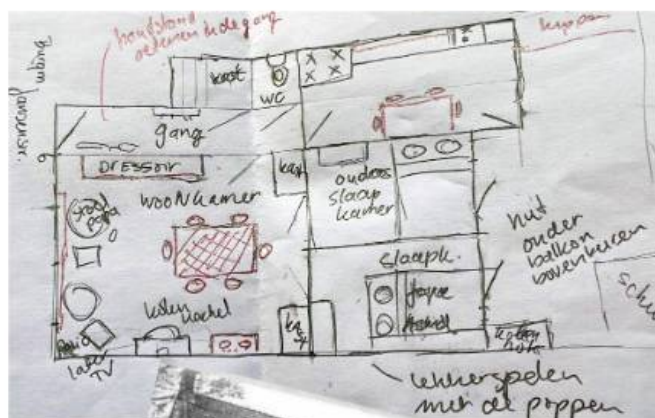
De foto's van vroegere huizen bleken tot heel andere gesprekken te leiden dan anders, waardoor we elkaar op nieuwe manieren leerden kennen. We merkten ook op dat foto's een mooi aanknopingspunt kunnen vormen voor gesprekken met kinderen en kleinkinderen: ze maken het mogelijk om concreet te praten over hoe het vroeger was (bijvoorbeeld zonder wasmachine, maar wel met veel ruimte buiten) en over hoe je zelf als kind of jongere was en wat je allemaal deed. Ook het tekenen van een plattegrond van de woonruimte waarin je

opgroeide, kan een middel zijn om over andere dingen dan anders in gesprek te gaan omdat een plattegrond óók herinneringen boven haalt van dingen die allang vergeten waren en bovendien biedt een getekende plattegrond handvatten voor kinderen en kleinkinderen om concrete vragen over te stellen.

Al met al konden we terugkijken op een zeer geslaagde middag! Voor wie zin heeft om te komen: wees welkom op elke tweede dinsdag van de maand in de Lucaskerk.

Groetjes, namens de hele gespreksgroep,

Corrie de Zwart, Bep Smaal en Hanny den Ouden

Wij gedenken Jacobus Kersbergen

Hij werd geboren op 3 december 1936 en overleed op 24 februari 2025 in de leeftijd van 88 jaar. Coos was Hervormd geboren en opgevoed. Hij ontmoette zijn Henny, die Gereformeerd was. Ze mochten niet trouwen, dat kon niet in Bunschoten-Spakenburg, maar Coos werd Gereformeerd voor Henny. Daar hebben ze nooit spijt van gehad en na hun verhuizing naar Breda werden ze lid van de Pelgrimskerk. Waar ze goede herinneringen aan hadden. Coos is in zijn hele werkzame leven boekhouder geweest bij de brouwerij/drankenhandel in Princenhage. Een pietje precies die goed werk leverde.

Coos en Henny waren bijna 63 jaar gelukkig samen. Ze genoten van hun vakanties: veel gekampeerd en veel gezien. Vrij snel na hun huwelijk kreeg Coos last van zijn

spieren en zijn benen, dat bleef een probleem. De laatste jaren reed hij in een scootmobiel. Dat was een uitkomst, want ook Henny kreeg problemen en moest enkele jaren geleden worden opgenomen. Hun fijne flatje aan de Langedijk, werd een eenzame plek voor Coos.

Hij bezocht dagelijks (weer of geen weer) zijn Henny in Elisabeth. Hij bleef trouw, liefdevol en zorgzaam voor zijn vrouw. Plotseling, waarschijnlijk in zijn slaap, is hij overleden.

Samen met zijn vrouw, zijn nog enige broer Jan en veel nichten en neven hebben we van hem afscheid genomen met de tekst, die kenmerkend was voor Coos: de liefdestekst uit 1 Korinthe vers 13.

Ellie Bouwmans

Diaconie

Breda-Wismar-Arad

Wismar: uit 'der Gemeindebrief' maart-april-mei 2025.

Achtergrond: in de jaren 90 hadden niet alleen de Markuskerk, de Pelgrimskerk, de Johanneskerk en de Ginnekenkerk contact met de Neue Kirche in Wismar, ook Breda-Noord had in die jaren contact met de Johanneskirche in Wismar-Wendorf, een van de andere wijkgemeenten. Eind jaren negentig, begin 2000 is dit contact verwaterd, al is er tot op de dag van vandaag nog een enkel persoonlijk contact. Maar toen een aantal mensen van ons, waaronder ikzelf, tijdens de Zomerontmoeting van 2019 in Wismar waren stond er ook een bezoek aan de Johanneskirche en haar gemeente op het programma alwaar wij hartelijk werden ontvangen. Tot onze verrassing bleek daar voor in de kerk nog altijd het wandkleed te hangen dat dames van Breda-Noord eind jaren 80 voor deze gemeente gequilt hadden en waar men nog altijd heel zuinig op is, zo bleek! Dit wandkleed bestaat uit 7 delen en beeldt prachtig het scheppingsverhaal uit. Toen, enige weken geleden, kwam ik, lezend in de Gemeindebrief van Wismar, dit wandkleed opnieuw tegen (!) met daarbij een meditatie van de hand van Pastorin Helga Kretschmer, de predikant van de Johanneskirche. Meteen opnieuw contact met haar gezocht en gevraagd of ik haar zou mogen citeren in óns kerkblad, waarmee zij van harte instemde en niet naliet u allen tegelijk hartelijk te groeten!

Bij dit schrijven vindt u dan ook een foto van dit kleed en hieronder enkele zinnen die ik uit haar meditatie heb gehaald en voor u vertaald heb:

THEMA: Het Scheppingsverhaal

Met name in het voorjaar zijn wij mensen alert op wat uit de grond komt. Wij worden een soort van balkon- of tuinboeren of halen minstens een paar voorjaarsbloeiërs in huis. Wij verwonderen ons over de sneeuwkllokjes, krokussen en wat dies meer zij. Hoe groot moet of zou in ieder geval, de verwondering over Gods schepping moeten zijn en als logisch gevolg daarvan onze verwondering over de Schepper zelf. Het thema van deze gemeentebrief nodigt u allen daartoe dan ook van harte uit aan de hand van het scheppingswandkleed en het bijbehorende scheppingsverhaal: wij mogen in deze prachtige schepping leven. Wij worden uitgenodigd met God, de almachtige en barmhartige, in verbinding te komen en daarin te groeien. Want Hij is het die dit alles wonderbaar geschapen heeft!..... En God zij dank is er ook de 7e dag en daar komt het wandkleed uit de Johanneskirche weer naar voren want de beslissing van de maaksters om de mensen op de 7e dag te

positioneren in plaats van op de 6e, fascineert mij! De reden daarvoor is volgens mij deze: hiermee wordt het wandkleed tot een preek: Mensen: kijk naar deze schepping! En neem de tijd niet alleen de schepping, maar bovenal de Schepper te loven en te danken, want: God zag alles wat Hij gemaakt had: En het was zeer goed! Pastorin Helga Kretschmer

Wilt u de hele meditatie lezen dan kunt u die vinden via <https://www.kirchengemeinde-wismar.de>

En verder nieuws: Nieuw transport

Op het moment dat ik dit schrijf zijn Theo Oldenburger en Arjen de Bruin (met de camper van Theo) net weer terug uit Arad. Op maandag 28 april hadden Pieter en ik, met hulp van Andries en Reinier, alles wat wij verzameld hadden aan inco-materiaal en heel veel drogisterijartikelen en medicijnen, inclusief een tweedehands scootmobiel en 2 prachtige fietsen, ingeladen en gingen zij op weg om daar woensdagmorgen aan te komen. Met een paar extra handen werd alles uitgeladen en vrijdagmiddag rond vijf uur waren zij weer veilig thuis. Heel veel dank aan Theo en Arjen dat zij dit opnieuw voor ons hebben gedaan!

Nieuwe honing, handcrème, voeten crème en lippenbalsem uit Arad

Met Theo en Arjen kwam er weer de nodige honing en handcrème naar Breda. En wij zullen deze weer een keer bij u na de dienst aan de man-vrouw brengen. Houdt u SamenopZondag maar in de gaten. Bestellen kan ook altijd via: w.frankfoorder@hccnet.nl of bel 5146523

Uw bijdrage

Ook dit jaar doen wij weer een beroep op u om een bijdrage. Een bijdrage die hard nodig is om de contacten met onze partnergemeenten in Wismar en Arad te kunnen volhouden. De contacten met Wismar die voornamelijk bestaan uit kleine en grotere gemeenteontmoetingen en met Arad waar behalve de ontmoetingen ook onze financiële hulp op het diaconale vlak en bij de gemeenteopbouw een grote plaats inneemt. Als voorbeeld hiervan noem ik u de maandelijkse voedselpakketten en de aanvullende bijdrage nodig voor de huur van de ruimte waar zij hun kerkdiensten houden. En zoals gezegd is er ook weer een transport onderweg met hulpgoederen voor gemeente en bejaardenhuis.

Dit alles bij elkaar is een flink bedrag. Van enkele sponsors en van onze diaconie krijgen wij elk jaar een substantiële bijdrage, maar daarnaast zijn wij heel afhankelijk van de bijdragen van onze gemeenteleden, dus ook van u! Elke bijdrage is van harte welkom op bankrekening: NL 81 INGB 0002982573 t.n.v. Diaconale Contactgroep BWA te Breda. Graag o.v.v. gift 2025 (uw gift is belasting aftrekbaar via de ANBI van de Diaconie van de PGB)

Heel hartelijk dank! En wilt u eerst ons jaarverslag lezen? Dat vindt u www.pknbreda.nl onder het kopje 'diaconie' of neem contact op met onze secretaris Pieter Harder, email: pieter.harder@ziggo.nl

Mieke Frankfoorder (vz)

Mondiaal Centrum Breda helpt gemeente met tijdelijke opvang

Breda, 15 april 2025

Op het Mondiaal Centrum Breda bieden we al jaren ondersteuning aan ongedocumenteerden tot ze een status hebben en zelfstandig hun weg kunnen voortzetten. We hebben daarbij lang niet altijd een volle bezetting.

Bij de Stichting Maatschappelijke Opvang Breda zijn er bewoners die klaar zijn om zelfstandig te gaan wonen, maar wachten op een eigen woonlocatie. Door de krapte op de woningmarkt wachten ze langer dan gewenst. In goed overleg met de Broeders van Huijbergen gaan we kamers voor hen beschikbaar stellen. Het is de bedoeling dat een nieuwe bewoner binnen ongeveer een jaar door kan stromen naar een eigen woning.

SMO blijft gedurende het wonen in het Mondiaal Centrum Breda de bewoners begeleiden, deze bewoners hebben nog maar een lichte ondersteuningsbehoefte. Het Mondiaal Centrum Breda begeleidt de ongedocumenteerden en het sociaal beheer van alle bewoners. Onze coördinator is daarmee het eerste aanspreekpunt.

We beginnen met een paar bewoners en terwijl we elkaar leren kennen en begrijpen, breiden we uit waar mogelijk. Als er meer ongedocumenteerden aangemeld worden, wordt de andere opvang weer afgebouwd.

Het Mondiaal Centrum Breda is blij dat wij zo samen met de Broeders van Huijbergen een klein steentje kunnen bijdragen aan het oplossen van de woningnood en heet de nieuwe bewoners hartelijk welkom.

Het bestuur

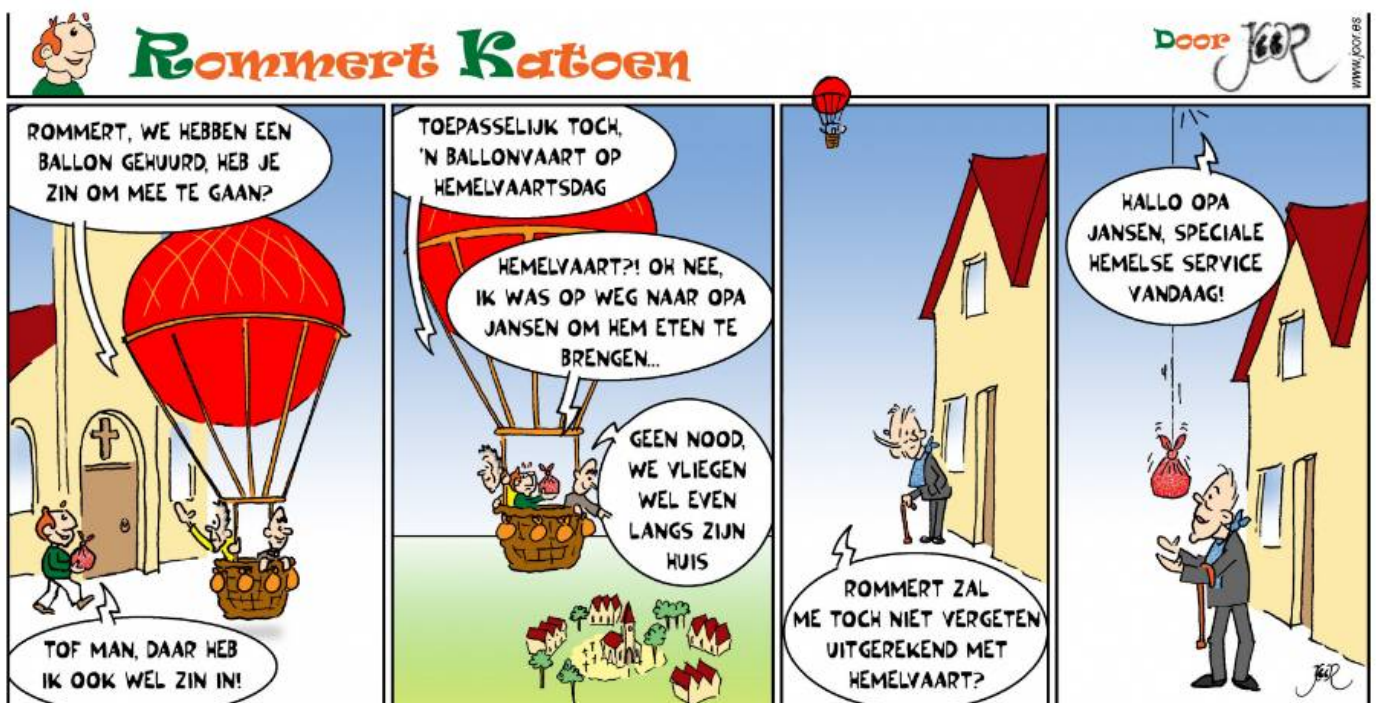
Noodopvang asielzoekers

Enige tijd geleden vierden we eerst de zesde verjaardag van jongste zoon Kayos Khalaf en later de dertiende verjaardag van oudste zoon Aram Khalaf. Uiteraard heugelijke dagen met de inmiddels gebruikelijke taart, ballonnen en cadeautjes. Maar omdat het inmiddels de tweede keer is dat we deze verjaardagen in de Markuskerk vieren confronteert het ons er nog maar eens mee hoe lang het wachten duurt. Het wachten op duidelijkheid, of zelfs maar op enige voortgang, in de asielprocedure. Meer dan een jaar van onzekerheid en nog geen zicht op een uitkomst. Vrolijker nieuws is dat de familie ook Koningsdag heeft gevierd. De kinderen beschikten over de nodige oranje attributen waarin ze zich konden hullen en deelnemen aan de feestelijkheden. Dus Oranje boven! Ook in de Noodopvang.

We krijgen nog wel eens de vraag waarom opvang van asielzoekers in de Markuskerk nodig is. Het korte antwoord is dat de overheid tekort schiet en wij als Christenen vinden dat onze medemensen daar niet de dupe van mogen zijn. Een wat uitgebreider antwoord is dat de reguliere asielopvang te vol is en er is er geen buffer voor het toenemende aantal mensen in opvanglocaties. Deze toename komt onder andere door de stijging van het aantal statushouders dat op een woning wacht. Daarnaast speelt het hoge aantal openstaande asielaanvragen bij de IND een rol. Hierdoor blijven bewoners langer in de asielopvang.

Terwijl we, voor ons gevoel soms eindeloos, wachten op een volgende stap in de asielprocedure van de familie Khalaf lijkt het soms alsof er niets gebeurt. Maar als je even uitzoomt valt dat mee. Er is al best een en ander geregeld. Om maar wat zaken te noemen. De kinderen gaan naar school en sporten, de ouders gaan naar taallessen en de familie krijgt zwembles. Er is toegang tot gezondheidszorg, een Burger Service Nummer en inmiddels ook een bankrekening. Allemaal kleine stapjes maar wel stapjes in de goede richting. Nu de grote stappen nog.

Namens TOM-LJ (Team Opvang Markuskerk/Lucaskerk/Johanneskerk)

ZIN IN SLEUR

Toen ik als jonge predikant begon, dacht ik: ik moet de sleur uit de kerk preken. Idealistische twintiger als ik was, vond ik de mensen een beetje ingekakt. Natuurlijk zou ik daar verandering in gaan brengen.

Inmiddels zijn we tien jaar verder en begint mijn leven verdacht vaak momenten van sleur te vertonen. Twee kleine kinderen, een parttime predikantschap, vrienden en familie ver weg. Ik ga van zorgen naar werken, van maaltijd naar bedtijd, van opstaan naar slapengaan. Mooi, maar ook vol. Lege tijd? Die is er nauwelijks. Sleur? Ja, misschien wel.

Precies dat drukke, volle leven vond ik als twintiger benauwend. En daarin ben ik niet alleen. Mensen doen van alles om even afstand te nemen, inspiratie op te doen, los te komen van het gewone leven. Lange reis, pelgrimstocht, sabbatical, retraite. Maar door de zorg voor twee kleintjes kan ik niet zomaar weg. Dat zet me hardhandig stil bij de noodzaak tevreden te zijn met wat er is. Soms is er op een dag niet meer rust en stilte om na te denken dan dat korte moment dat mijn dochter alleen met de duplo speelt, of als ik – eindelijk alleen – de was ophang en de vaatwasser inruim.

Ja, dat komt in de buurt van sleur. Maar sleur, zo zong Claudia de Breij al, kan ook een heerlijke kant hebben: die van vertrouwdheid, tevredenheid, je thuis voelen. 'Ik heb zin in sleur met jou!' Niet terugtrekken uit het gewone leven, maar erin opgaan.

En als ik echt even rust en stilte zoek, dan is er de kerk. Een uurtje op zondagmorgen als miniretraite. Stilstaan in de vaart van het bestaan. Loslaten en opgetild worden. Ja, misschien had mijn 25-jarige ik toch gelijk: even uit de sleur op zondagmorgen is heerlijk. Die kerk is zo gek nog niet.

Deze column is ook verschenen in het blad Petrus van de Protestantse Kerk in Nederland. petrus.protestantsekerk.nl

Foto: Marjan van der Meer

Predikant Gertine Blom

woont met haar man en dochter in het Groningse dorp Sauwerd. Met een scherpe pen en een warm hart schrijft ze over haar eigen rol in het voortbestaan van de kerk.

“Van alles doen om even afstand te nemen, inspiratie op te doen, los te komen van het gewone leven”

Rondom de wijkkerken

Korte samenvatting van de sectieteamvergadering van de sectieteams

Lucas- en Markuskerk dd. 8 april 2025.

- Na de opening door de voorzitter met het lezen uit Jesaja 59, gebed en vaststellen van de agenda worden de notulen van 27 januari 2025 vastgesteld.
- Er wordt uitgebreid teruggekeken naar de activiteiten uit de voorbije periode.
- Voor de komende weken staat er veel op het programma te denken valt aan een uitvoering van The Passion in de Grote Kerk; de diensten in de Stille Week; het meedoen aan de bevrijdingsmaaltijd op 5 mei; Brabantparkfestival op 25 mei rondom de Leijstroom.
- De organisatie van het Startweekend (23 en 24 augustus of begin september) is deze keer in handen van de Johanneskerk, de eerste stappen zijn al gezet. De bedoeling is dat er op de zaterdag een "Walking diner" wordt georganiseerd.
- Er worden plannen gemaakt voor een gemeenteavond voor de hele PGB in het najaar, waar o.a. gesproken zal worden over het beleidsplan en verdergaande samenwerking.
- Het beleidsplan is voor 2025 – 2030 is zover klaar dat het binnen niet al te lange tijd aan de Grote Kerkenraad ter goedkeuring kan worden aangeboden.
- Er heeft nog geen evaluatie plaatsgevonden omtrent de samenwerking tussen de drie sectieteams.

- De nieuwe naam voor Heart Edge is Werkgroep Kerk in de stad; er wordt gewerkt aan een visiedocument, uitgangspunten en doelen. Er zal ook een website ingericht worden. Thijske Fraanje is afgevaardigd namens de kleine kerkenraad.
- Voor wat betreft het voldoen van auteursrechten bij vertoningen in o.a. de Markuskerk wordt afgesproken om dit wel te gaan doen. Dit kan middels een vrijwillige bijdrage, maar ook via een aanvraag voor financiering bij de Stichting Behoud Markuskerk. Het gaat om circa € 90,- tot € 110,- per vertoning, exclusief de stookkosten voor het verwarmen van de kerkzaal in de koude maanden.
- Van de mogelijkheid om onze gebouwen te laten checken op energiezuinigheid, hebben we graag gebruik gemaakt. De uitslag was verrassend positief.
- Aan de verplichte VOG en de gedragscode wordt gewerkt en dat is voor 1 juli 2025 in orde.
- Met veel gepuzzel is het concept-preekrooster voor 2026 beschikbaar; het zal in de eerstkomende vergadering van de werkgroep vierden worden vastgesteld.
- De Diaconie heeft een nieuwe scriba: mevrouw Joke Vermeiden.

De vergadering wordt afgesloten met het zingen van twee verzen van lied 536.

Wilma Bondzio-Hupkens, scriba MK

Sectie Johanneskerk, wat ter tafel kwam

In april vergaderde de Wijkraad Johanneskerk, het sectieteam actief rondom de Johanneskerk.

Na een korte opening stonden we er kort bij stil dat het kerkgebouw Johanneskerk diezelfde dag door de Protestantse Gemeente Breda is overgedragen aan de Stichting Johanneskerk.

Verder was er de nodige aandacht voor het opstarten van de eerste missionaire en diaconale activiteiten door Leonard Schouten. De kerk is nu twee dagdelen per week geopend. Naast het Trefpunt, de koffieochtend op woensdagmorgen, is er het Handwerkcafé op

donderdagmorgen. Beide ochtenden is de kerk bovendien open voor bezoek, bezichtiging, reflectie en het opsteken van een kaarsje.

Verder bogen we ons onder andere over de laatste voorbereiding van de Paascyclus, de voorbereiding van de zomerzangavond (3 juni), de openluchtdienst op Pinksteren (8 juni), de Startzondag en andere lopende zaken.

We sloten de vergadering af met het gezamenlijk zingen van een lied.

Namens de Wijkraad Johanneskerk, Leon Geschiere

Nieuwe paaskaars in Lucas en Markuskerk

Heeft u het gezien? In de Markuskerk en de Lucaskerk is de paaskaars hetzelfde. Al sinds een jaar of 20 beschilderen Angela Mulder en Wieke Postma de paaskaars voor de Lucaskerk. Dit jaar is hen gevraagd ook de kaars voor de Markuskerk te beschilderen, zodat in beide kerken de kaars hetzelfde is. We zijn elk jaar weer blij met de mooie kaars(en).

Joyce Rijke

Verbinding en groei in de Johanneskerk

De afgelopen maand stond de Johanneskerk in het teken van ontmoeting, nieuwe verbindingen en activiteiten. In de wijken Heuvel en Princenhage hebben we veel nieuwe mensen leren kennen en warme gesprekken gevoerd. Sommige van hen zijn vaste vrijwilligers geworden. Ook zijn er waardevolle samenwerkingen ontstaan met andere wijkorganisaties zoals Surplus, Mooiwerk, Curio en Avans.

De kerk is inmiddels elke week open op woensdag en donderdag. De deuren staan uitnodigend open en er klinkt muziek. Binnen staat een tafel met kaarsen, bijbels en een gebedenboek. Steeds meer buurtbewoners weten hun weg te vinden voor bezichtiging, gebed, een moment van stilte of een kop koffie. Soms zijn er mooie gesprekken, vaak zijn mensen ook verrast dat ze binnen kunnen kijken in het gebouw waar ze al veel jaren langslopen. Sinds kort zijn we ook officieel praktijkopleider: twee enthousiaste stagiaires zijn gestart en zijn twee dagen per week aanwezig in en rond de kerk en zorgen dat de kerk open is.

Ook Het Handwerkcafé is gestart, elke donderdag van 11.00 tot 14.00 uur. Hier wordt gehaakt, gebreid, genaaid en vooral veel gepraat. Rond het middaguur is er de wekelijkse Buurtlunch, waarbij iedereen iets lekkers meeneemt om te delen. Een mooie traditie in opbouw.

In de week voor Pasen was het de hele week druk in de kerk. 15 Avans studenten van de opleidingen Communicatie, Social Work en Bedrijfskunde bogen zich over de vraag hoe de Johanneskerk een gastvrije plek kan worden in de wijk. Op donderdag gaven ze daar mooie presentaties van met ideeën die de kerk veranderen van 'grens naar brug' en van 'gebouw naar gemeenschap'.

De maandelijkse maaltijd Aan Tafel trok deze keer maar liefst 18 nieuwe buurtbewoners – een teken dat de kerk groeit als plek van ontmoeting. Ook bij Het Trefpunt, de koffieochtend op woensdagochtend, zien we regelmatig nieuwe gezichten.

Als kers op de taart werd, net als in de andere kerken, op 5 mei de Vrijheidsmaaltijd gevierd – een bijzondere avond van herdenken, samen eten en verhalen delen over vrijheid. Het bijzondere was dat de hele organisatie in handen was van een team van stagiaires, vrijwilligers uit de wijk en jongeren uit de kerk.

De Johanneskerk leeft. Samen met de wijk. En dat smaakt naar meer.

Benieuwd wat we doen? Kijk op johanneskerkindewijk.nl of fb.com/johanneskerkbreda

Van Pasen naar Pinksteren

Aan de veertigdagentijd voorafgaand aan Pasen besteden we in de kerk altijd alle aandacht. Ook dit jaar was dat weer zo, met de verhalen over Jozef en indrukwekkende vieringen in de stille week. Voor de vijftigdagentijd tussen Pasen en Pinksteren is er veel minder aandacht. Vaak zijn het rommelige weken, met extra vrije dagen, feestdagen en vakanties. Voor je het weet is het Pinksteren. Dit jaar vieren we Pinksteren opnieuw in de openlucht, op het plein in Princenhage. Het thema is 'You raise me up', de titel van een bekend lied, dat gezongen zal worden door het Dutch Christian Choir uit Roosendaal. Dit koor is deze morgen bij ons te gast. Kerkgangers uit de Markuskerk kennen het als het koor waarin Hannie Bouman meezingt (en voorheen ook andere gemeenteleden).

Tien dagen eerder is de dienst van Hemelvaartsdag in de Grote Kerk. Zoals altijd organiseert de Raad van Kerken

De "Ontmoeting" Markuskerk.

Kom je ook dinsdagmiddag 3 juni en 1 juli 15:00 uur.

Eerst een kopje thee of koffie en bijpraten, en dan, laat je verrassen door het onderwerp.

Elke eerste dinsdagmiddag van de maand.

Info: Rob Snijders

voorafgaand aan het jazzfestival een gospelviering. Dit jaar zal Thijske daar vanuit onze gemeente aan meewerken.

Als protestantse gemeenten in en rond Breda werken we steeds vaker samen, vooral bij jeugdactiviteiten. Op zondagmiddag 25 mei wordt er een groot zomerfeest georganiseerd op een boerderij in Dongen, bedoeld voor alle kinderen tot 12 jaar en hun (groot-)ouders. We hebben geprobeerd om hier zoveel mogelijk aandacht aan te geven, dus hopelijk heb je het voorbij zien komen. Zo niet, dan hierbij van harte uitgenodigd!

*Thijske Fraanje, Hanny den Ouden en
Ton van Prooijen.*

Vrijheidsmaaltijden 5 mei 2025

'Met elkaar aan tafel om verhalen te delen en samen vrijheid te vieren'. Dat is het motto van het nationaal comité 4 en 5 mei bij de organisatie van vrijheidsmaaltijden.

Iedereen kan zich aanmelden om in zijn eigen buurt een vrijheidsmaaltijd te organiseren. Toen we van dat initiatief hoorden, hebben we in al ons enthousiasme onze drie kerken aangemeld en opengezet. Het werden prachtige avonden! In totaal ontvingen we zo'n 180 mensen. We aten met elkaar en zo ontstonden mooie contacten.

We luisterden naar het gedicht van Paul van Vliet over een stokoude droom. En we dachten 'stel nu dat die stokoude droom onze vrijheid is'?

*Er was eens een droom en die droom leek vervlogen
En hij scharrelde eenzaam en oud door de stad.
Door vrienden van vroeger
verloochend, bedrogen
Een karikatuur die zijn tijd had gehad
En die stokoude droom
ging langs deuren van huizen
Waar ooit hij het stralende middelpunt was
Geliefd en aanbeden
een held in 't verleden
Met een kroon op zijn hoofd
en met vleugels van glas*

*En hij nam ons mee langs wegen van liefde
Naar hoog in de bergen naar toppen van kracht
En het uitzicht daarboven was niet te geloven
Zo mooi en zo ver en nog nooit zo bedacht*

Want na 80 jaar drukt de verantwoordelijkheid voor 'nooit meer oorlog' des te harder op ons. Op zoveel plekken hebben we die woorden niet waar kunnen maken of zijn we bang dat we het niet waar

gaan maken.

Meer dan ooit stonden we stil bij het feit dat vrijheid niet vanzelfsprekendheid is. Dat we de vrijheid liefdevol moeten beschermen en dat we elkaar daarbij nodig hebben. En zo zaten we aan tafel. Samen. Om te vieren dat we in vrijheid leven én in verbondenheid.

Want die stokoude droom heeft nog heel veel te geven
Hij heeft een geheim en dat zijn wij soms kwijt
Maar hij zal ons ook allemaal overleven
Hij is zo oud als de wereld maar zo jong als de tijd

Maar je moet hem beschermen je moet hem verzorgen
Je moet hem koesteren onder de zon
Je moet hem vertrouwen en vandaag al of morgen
Weet je het weer waar het ooit om begon
Dan neemt hij je mee weer langs wegen van liefde
Tot hoog in de bergen naar toppen van kracht
En daar zal dan blijken dat je verder kunt kijken
En hoger kunt reiken dan je ooit had gedacht

Na het eten keken we met elkaar de documentaire 'in het spoor van de Poolse bevrijders'. Een indringende documentaire die veel parallellen kende naar het heden. Een extra verrassing was het feit dat de lopers die het vrijheidsvuur van Wageningen naar Breda hadden gelopen, het vuur ook nog naar de kerk kwamen brengen. Ook hun verhaal maakte veel indruk. Dankzij prachtige vrijwilligersteams konden we deze maaltijden mogelijk maken en zo de vrijheid vieren en koesteren.

Taakgroep stad en kerk

Als je het leuk vindt om meer over het initiatief te lezen, kijk dan op:
<https://www.4en5mei.nl/vieren/vrijheidsmaaltijden>

Palmpasen in de Markuskerk

De kinderen van de kindernevendienst maakten palmpaasstokken. Martjan van der Wel speelde trompet.

De paaswake in de Markuskerk. Het licht werd binnengebracht. Natan van Doorn deed belijdenis. De Cantorij zong tijdens de dienst

Eerste Paasdag in de Lucaskerk. Met zang van de Zangsquad olv Joël Vergeer

Jeugd

Overzicht activiteiten voor kinderen en jeugd 25 mei tot en met 24 augustus 2025						
	Datum	Kindernevendienst/Kinderkerk	Crèche	Next Level	Gespreksgroep	Familietafel
		Breda-Breed	Breda-Breed	Breda-Breed	Breda-Breed	Breda-Breed
		Kinderen 4 t/m 11 jaar	Kinderen 0 tot 4 jaar	Tieners 12 t/m 15 jaar	Tieners 12 en 13 jaar	Geloofsoopvoeding voor ouders en activiteiten voor kinderen en tieners 4 t/m 15 jaar
Za	24 mei			E.O. -jongerendag /Andreea en Hans van Peer en Sonja van der Kraan		
	25 mei	LK/Mirjam Verhagen Let op 's-Middags Zomerfeest met kliederkerk in Dongen georganiseerd door Jeugd Baronie Breed(JBB)*	LK/Oppas aanwezig	LK/Andreea en Hans van Peer en Sonja van der Kraan		
Za	1 juni	JK/Wendy van Oostenbrugge				
Zo	8 juni	JK/LaRose Kifu				
Zo	15 juni	GK/Nynke Cnossen				
Zo	22 juni	MK/Ellen van Hooijdonk				
Zo	29 juni	LK/Sonja van der Kraan /Overstapviering met aansluitend kinderuitje /Allen	LK/Oppas aanwezig	LK/Andreea en Hans van Peer en LaRose Kifu		
	6 juli t/m 17 aug zomervakantie/geen kindernevendienst					
Zo	24 aug	JK/Startzondag/..... *Zie nadere informatie hierover in de aparte uitnodiging.				
Locaties		GK = Laurentiuskerk - Ginneken	JK = Johanneskerk	MK = Markuskerk	GrK = Grote Kerk	LK = Lucaskerk

Jeugd Baronie Breed (JBB)

Na een geslaagde avond op 17 april, waarin met velen is gekeken op groot scherm naar "The Passion" op tv kondigen we nu het volgende gezellige evenement aan: Zomerfeest met kliederkerk in Dongen. Zie hieronder.

Uitnodiging

voor het allereerste

ZOMERFEEST met Kliederkerk!!

voor Jeugd uit de Baroniekerken
van Breda en omstreken (JBB)

Op zondagmiddag 25 mei a.s. wordt op de
Herenboerderij klein Dongen van Ingrid en Romke ter
Horst-Volz een **speels Zomerfeest** georganiseerd.

Een feestmiddag voor de kinderen en hun vriendjes en vriendinnetjes, vaders en moeders, opa's en oma's, etc.. Dit Zomerfeest is bedoeld voor kinderen van 0 tot ongeveer 12 jaar, en voor de volwassenen (vaders, moeders, opa's, oma's, buurvrouw, etc. die als begeleiders met de kinderen meekomen).

Op het Zomerfeest gaan we creatief bezig rondom een Bijbelverhaal. Samen ontdekken: een Bijbelverhaal horen; Samen spelen, vieren, en met andere kinderen en de ouders samen eten. **De volwassenen brengen allemaal wat lekkers mee** om tussen het spelen door van te smullen. Zo hebben kinderen en volwassenen een ontspannen en gezellige spelmiddag onder leiding van vrijwilligers **uit de verschillende Baroniekerken!**

Het Zomerfeest duurt van **14.00 uur tot 16.00 uur!**

Meld je kind(eren) en jezelf aan bij je plaatselijke predikant of de leiding van de kindernevendienst, zodat we weten op hoeveel kinderen en volwassenen we uit de verschillende kerken en dus ook je eigen gemeente mogen verwachten.

Van harte welkom allemaal!!!

Zondagmiddag 25 mei a.s. van 14.00 tot 16.00 uur
op de Herenboerderij klein Dongen
van Ingrid, Romke, Willem en Trijntje ter Horst-Volz,
Klein Dongenseweg 23, 5106 AA Dongen

Toelichting op het Zomerfeest

Het Zomerfeest met Kliederkerk is een initiatief van de predikanten uit het Werkgezelschap Kring Baronie. Zij zagen dat de verschillende kerken vaak als 'eilandjes' functioneren als het gaat om het jeugdwerk. Soms vinden mooie jeugdactiviteiten in de verschillende Baronie PKN kerken op precies dezelfde dag plaats, terwijl het zoveel leuker zou zijn om elkaars activiteiten mee te kunnen beleven en om gezamenlijk een feestje te bouwen. **Hoe meer kinderen, hoe meer vreugd!** Daarom is een werkgroep opgericht met de werknaam **JBB**, Jeugd uit de Baronie van Breda. Deze werkgroep probeert jeugdactiviteiten te bundelen, ook al zal elke kerk ook eigen activiteiten houden. JBB probeert ook ouders alert te maken op activiteiten voor hun kinderen in de verschillende PKN-kerken uit de Baronie. Wat we gezamenlijk kunnen oppakken, dat proberen we! En één activiteit is dus het Zomerfeest in Klein Dongen waaraan gemeenteleden uit verschillende Baroniekerken hun steentje bijdragen. U bent met uw kind(eren) van harte welkom!!

Namens de predikanten en de kindernevendienstleiders uit de
Baronie van Breda en omstreken:
ds. Ton van Prooijen, ds.vanprooijen@pknbreda.nl
(graag vermelden: 'Zomerfeest' en het aantal kinderen
en volwassenen dat mee komt)

Vieringen 25 mei t/m 6 juli

Protestantse Gemeente Breda

U kunt onze vieringen ook digitaal volgen via de website van de PGB: www.pknbreda.nl/actueel/vieringen

Lucaskerk, Tweeschaar 125, aanvang 10:45 uur

25 mei: Pastor T. Fraanje, gezamenlijke viering met Markuskerk

29 mei: Lucaskerk gesloten, oecumenische gospelviering Hemelvaart in de Grote Kerk, Pastor T. Fraanje e.a., aanvang 11:30 uur

08 jun: Lucaskerk gesloten, PGB-brede openluchtdienst Princenhage, Ds. T. van Prooijen, aanvang 10:30 uur, Pinksteren

15 jun: zangdienst door Cantorij, gezamenlijke viering met Markuskerk

29 jun: Ds. T. van Prooijen, gezamenlijke viering met Markuskerk

06 jul: Lucaskerk gesloten, zomerdienst in de Grote Kerk, Pastor T. Fraanje, aanvang 10:00 uur

Markuskerk, Hooghout 96, aanvang 10:00 uur

29 mei: Markuskerk gesloten, oecumenische gospelviering Hemelvaart in de Grote Kerk, Pastor T. Fraanje e.a., aanvang 11:30 uur

01 jun: Ds. G. Bosma, gezamenlijke viering met Lucaskerk
08 jun: Markuskerk gesloten, PGB-brede openluchtdienst Princenhage, Ds. T. van Prooijen, aanvang 10:30 uur, Pinksteren

22 jun: Ds. T. van Prooijen, oecumenische viering

06 jul: Markuskerk gesloten, zomerdienst in de Grote Kerk, Pastor T. Fraanje, aanvang 10:00 uur

Johanneskerk, Dreef 5, aanvang 10:00 uur

25 mei: Ds. T. van Prooijen

29 mei: Johanneskerk gesloten, oecumenische gospelviering Hemelvaart in de Grote Kerk, pastor T. Fraanje e.a., aanvang 11:30 uur

01 jun: Ds. M.G. Wagenvoorde

03 jun: (dinsdag) zomeravondzang, aanvang 19:30 uur

08 jun: Ds. T. van Prooijen, PGB-brede openluchtdienst Princenhage, aanvang 10:30 uur, Pinksteren

15 jun: Ds. M. G. Wagenvoorde

22 jun: Ds. A. Rolfes (Rotterdam)

29 jun: voorganger nog onbekend

06 jul: Johanneskerk gesloten, zomerdienst in de Grote Kerk, Pastor T. Fraanje, aanvang 10:00 uur

Oec. Taizé vieringen Michaelkerk

Hooghout 67, 19:00 uur

07 jun: Pater Richard en Mw. H. Oomen

Protestantse Gemeente Ginneken

Duivelsbruglaan 1, aanvang 10:00 uur

25 mei: Ds. K. Blei (Haarlem), Schrift en Maaltijd

01 jun: Pastor B. Hendriksen (Chaam), Woord en Gebed

08 jun: Ds. A.E. Poldervaart (Turnhout), Pinksteren

15 jun: Ds. K. Blei (Haarlem), Schrift en Maaltijd

22 jun: Ds. H. Uytenbogaardt (Utrecht), Schrift en Maaltijd

29 jun: Ds. N. Vlaming (Utrecht), Schrift en Maaltijd

06 jul: Ds. T. van Prooijen, Woord en Gebed

PKN Gemeente Eglise Wallone Breda

Waalse kerk, Catharinastraat 83, 11:00 uur. Vieringen in het Frans op de 2e en 4e zondag van de maand

25 mei: Ds. Detavernier

08 jun: Ds. Coulibaly

22 jun: Ds. Dewandeler

Remonstrantse Gemeente Breda

Lutherse Kerk, Veemarktstraat 11 of Stadserf 3, 10:30 uur.

Vieringen elke 4e zondag van de maand

29 jun: Dr. T. Barnard, aansluitend gezamenlijke lunch

Doopsgezinde Gemeente Breda

Dorpshuis 't Klooster, Jack van Gilsplein 1 Bavel, 11:00 uur

08 jun: Ds. A.A. Rijken

06 jul: zomerdienst in de Grote Kerk, aanvang 10:00 uur, Pastor T. Fraanje

Ekklesia Breda

Vieringen op de 1e en 3e zondag van elke maand in de

Lutherse kerk, Veemarktstraat 11, Breda, om 10:30 uur

01 jun: Dhr. A. van Heusden, aansluitend boekpresentatie

15 jun: Dhr F. Ploum

06 jul: Dhr. F. Ploum

Oecumenisch Coventry gebed

Elke eerste vrijdag van de maand, van 12:00 - 12:30 uur in de Stillekapel van de Grote Kerk Breda

06 jun: Grote Kerk

04 jul: Grote Kerk

Zorgcentra en Amphia

Ruitersbos, vieringen vrijdagmiddag, aanvang 16:00 uur

20 jun: Pastor E. Bouwmans

Elisabeth, vieringen vrijdagmiddag, aanvang 14:00 uur

06 jun: Pastor E. Bouwmans

04 jul: Pastor E. Bouwmans

Breedonk:

Geen vieringen in deze periode.

De Leystroom, vieringen vrijdagmiddag, aanvang 14:00 uur

20 jun: Thema: zomer komt

Zuiderhout, oecumenische viering donderdagmiddag in de kapel, 15:00 uur

Geen vieringen in deze periode.

Thebe Aeneas

Er zijn geen vieringen in Aeneas. Als u contact wilt met de geestelijk verzorger, kunt u bellen met pastor J. Schilling (06-2047 6710).

Amphia, Molengracht Breda

Er zijn geen vieringen in het Amphia ziekenhuis. Wanneer u een beroep wilt doen op de geestelijk verzorgers, kunt u bellen via de Receptie (076-5951000) en vragen naar de dienstdoend geestelijk verzorger.

Hemelvaart

KIK

"Kik! Wakker worden!" fluisteren de muizen. "Ze zijn er! We gaan!" Kikker doet een oog open. Hij weet het weer. Wandelen! De jongeren zouden supervroeg naar het kerkplein komen! Kik springt achter de muizen aan. Het is nog donker buiten. Er staan tieners met rugzakken en petjes op. Sommigen kletsen, anderen kijken slaperig voor zich uit. Daar is de dominee. "Goedemorgen! Fantastisch dat jullie er zijn! En WAT gaan we doen?" "Trapdouchen!" roept stoere Sjoerd. "Precies, dauwtrappen!" zegt de dominee. "Ik heb in deze trommel veertig vragen voor onderweg. Waarom VEERTIG?" Een meisje bromt: "Omdat het veertig dagen na Pasen is". "Inderdaad! En hoe HEET deze dag?" vraagt de dominee. "Aswoensdag! Grapje!" roept Sjoerd lollig.

"Hemelvaart," zegt de dominee. "Luister. Toen Jezus met Pasen uit de dood was opgestaan, bleef Hij nog een tijdje aan zijn vrienden verschijnen. Ze zagen hem, ze hoorden en voelden Hem. Na veertig dagen gaat Hij naar Vader God in de hemel!" "O ja," roept Sjoerd, "hij sprrrint weg in een stofwolk!". Niemand lacht. "Hij verdwijnt in een wolk," zegt de dominee, "De mensen moeten doorgaan zonder Hem te zien. En nu gaan WIJ de natuur in om een beetje in de wolken te zijn! Onderweg mag je met twee of drie praten over deze vragen". Er wordt enthousiast gegrabbeld. De nummers die het dichtst bij elkaar liggen, gaan samen op weg. En de muizen? Die blijven thuis. Want zulke wolken ... daar wordt een muusje kleddernat van.

Puzzel

Dauwtrappen is een vorm van lopen. Hiernaast staan er nog twaalf. Weet jij welke? Als je ze goed hebt ingevuld lees je in blauw een beweging die uit drie woorden bestaat. PRET: probeer alle woorden ook uit te beelden.

DAUWTRAPPEN
IJSB ...
WA ...
MARC ...
KUI ...
BEKLI ...
PELGRIM ...
S ...
ZWER ...
H ...
SCH ...
DRENT ...
FLA ...

Welke woorden zouden ze toch allemaal bedoelen?

Marcheren, wandelen, schrijden, beklimmen, drentelen, hardlopen, flaneren, pelgrimeren, kuieren, zwerven, sluipen en hardlopen.

Oplissing:
ten hemel varen

Uit de Bijbel

Wat is het toch fijn met vrienden samen te zijn. Iedereen geniet, zoals je geniet van de dauw 's ochtends op de berg Sion. Want daar geeft de Heer geluk en vrede. (naar psalm 133)

Teksten: Marjet de Jong
Tekeningen: M. Jurriëns